

KOMUNIKAT

W dniach 9 – 11 października 2009 roku odbyła się w Szwecji, w Quality Hotel Konserthuset w Malmö, międzynarodowa, konferencja polonijna p.t. „Przyszłość Szkoły Polonijnej”, zorganizowana przez Europejską Unię Wspólnot Polonijnych, Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji oraz Konsulat Generalny RP w Malmö.

W środowiskach polonijnych zaistniała potrzeba szerokiej dyskusji i współdziałania wszystkich podmiotów zaangażowanych w oświatę polonijną spowodowana strukturalną i programową reformą zaproponowaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Dodatkowymi czynnikami były: kryzys finansowy, który dotknął wszystkie kraje, nadchodzące wieści o likwidowaniu polskich szkół oraz fakt, że tysiące polskich dzieci i młodzieży nadal pozbawionych jest dostępu do nauki języka polskiego i przedmiotów ojczyństw. Dotychczas wszelkie zmiany zaproponowane przez MEN dyskutowane były w poszczególnych krajach lub placówkach oświatowych. Konferencja w Malmö stała się punktem przełomowym w procesie konsultacyjnym.

Na konferencji w Malmö:

- po raz pierwszy 32-osobowa reprezentacja oświaty polonijnej, głównie z północnej Europy, spotkała się z przedstawicielami odpowiednich komisji Sejmu, Senatu oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Spraw Zagranicznych reprezentowanych na najwyższym szczeblu;

- po raz pierwszy, i to przez Panią Minister Katarzynę Hall osobiście, została zaprezentowana najnowsza wersja „Programu rozwoju oświaty polskiej za granicą i oświaty polonijnej na lata 2009-2011”;

- po raz pierwszy środowiska oświatowe mogły wspólnie skonfrontować własne poglądy na temat zachodzących i planowanych zmian z przedstawicielami władz polskich;

- po raz pierwszy dokonano kompleksowego przeglądu istniejących w poszczególnych krajach systemów, problemów, zagrożeń, propozycji rozwiązań i wzajemnych oczekiwań.

Na konferencję przybyli delegaci z jedenastu krajów Europy: Belgii, Danii, Francji, Irlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Rosji, Szwecji i Wielkiej Brytanii.

Uczestnikami byli dyrektorzy i kierownicy szkół polonijnych, przedstawiciele polonijnych organizacji oświatowych, w tym czterech reprezentujących Polską Macierz Szkolną z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Belgii i Litwy oraz prezesi organizacji członkowskich EUWP.

Konferencję swoją obecnością zaszczylicili:

- Minister Edukacji Narodowej – **Katarzyna Hall**,

- Wiceminister Spraw Zagranicznych – **Jan Borkowski**,

- Przewodniczący Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą – **Marek Borowski**,

- Wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą – **Joanna Fabisiak**,

- Wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży – **Tadeusz Sławecki**,

- Członek Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, Wiceprzewodnicząca Senackiej Komisji Kultury – **Barbara Borys-Damięcka**,
- Prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska – **Maciej Płażyński**,
- Ambasador RP w Królestwie Szwecji – **Michał Czyż**.

W skład delegacji Ministerstwa Edukacji Narodowej obok samej minister, wchodziła dr **Grażyna Czetwertyńska**, kierująca pracami nad nową „Podstawą programową dla uczniów polskich za granicą” oraz Dyrektor Zespołu Szkół dla Dzieci Obywateli Polskich Przebywających Czasowo za Granicą **Magdalena Bogusławska**. Ministerstwo Spraw Zagranicznych reprezentowała również Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią **Marta Sęk Spirydowicz**.

Trzynastogodzinne obrady prowadził prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, **Tadeusz Adam Pilat**. Obrady podzielone były na cztery sesje :

SESJA I - „Problemy i oczekiwania”, w której uczestnicy konferencji omówili problemy nauczania języka polskiego w swoich krajach, wskazali na sposoby ich rozwiązania i wyrazili oczekiwania.

SESJA II - „Program rozwoju oświaty polskiej za granicą i oświaty polonijnej”, w której Minister Edukacji Narodowej **Katarzyna Hall** wygłosiła referat wprowadzający do pierwszego, głównego tematu konferencji, referat pełen zarówno przyszłościowych wizji jak i nowych strukturalnych rozwiązań.

SESJA III - „Podstawa programowa dla uczniów polskich za granicą”, w której dr **Grażyna Czetwertyńska** przedstawiła uczestnikom nową „Podstawą programową dla uczniów polskich za granicą”.

SESJA IV - „Nasz punkt widzenia”, w której wygłoszono 8 referatów związanych z oświatą polonijną w Europie.

Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych zadeklarowała pisemne wystąpienie:

- do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka i Prezydenta Litwy Dalii Grybauskaitė w obronie polskich szkół na Litwie;
- Kanclerza Niemiec dr Angeli Merkel w sprawie sytuacji oświaty polskiej w Niemczech
- do władz polskich w sprawie lokali Szkoły Polskiej w Paryżu i pilnego uregulowania statusu prawnego Szkolnych Punktów Konsultacyjnych.

Uczestnicy po przedyskutowaniu i naniesieniu poprawek, przyjęli dokument końcowy konferencji sporządzony przez Sekretarza Generalnego EUWP, **Romana Śmigielskiego**, w którym wskazali m.in. na następujące potrzeby:

- stworzenia specjalnych jednolitych programów kształcenia,
- opracowania specjalnych podręczników dla polskich dzieci zamieszkałych za granicą,
- utworzenia efektywnego systemu wspierania oświaty polonijnej i oświaty polskiej za granicą,
- zawierania dwustronnych umów międzynarodowych regulujących kwestię nauczania w języku polskim za granicą,

- stworzenia skutecznego monitoringu stopnia realizacji przez kraje osiedlenia zobowiązań edukacyjnych dotyczących nauki języka ojczystego, a wynikających z regulacji Unii Europejskiej i Rady Europy,
- wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych w nauczaniu języka polskiego na odległość,
- opracowanie i wdrożenie standardów przygotowania merytorycznego i metodycznego nauczycieli pracujących w szkołach za granicą,
- zwiększenia dostępności systemu certyfikowania znajomości języka polskiego.

Uczestnicy konferencji:

- podkreślili zarówno odpowiedzialność rodziców za kształcenie dzieci w języku ojczystym, jak i odpowiedzialność Państwa Polskiego za udzielanie pomocy różnym formom oświatowym.
- Wyrazili uznanie dla nowo opracowanej, nieobligatoryjnej „Podstawy programowej dla uczniów polskich uczących się za granicą” oraz grupy polskich i polonijnych ekspertów, którzy ją opracowali.
- Uznali za podstawową sprawę zachowania zasady sprawiedliwości przy podziale środków oraz konieczność ewolucyjnego wprowadzania wszelkich zmian.
- Wielokrotnie wyrazili głębokie uznanie dla pomysłu i sposobu zorganizowania konferencji oraz konieczność organizowania w przyszłości dalszych konsultacji tego typu.

W sobotę wieczorem uczestnicy konferencji byli gośćmi Konsula Generalnego RP w Malmö **Jarosława Łasińskiego** na przyjęciu w salach recepcyjnych Konsulatu.

Konferencję zakończyły wystąpienia Poseł **Joanny Fabisiak**, Senator **Barbary Borys-Damięckiej** i Przewodniczącego Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą **Marka Borowskiego**, który zaprosił uczestników na przyszłoroczną konferencję do Warszawy.

Malmö, 11 października 2009 r.